

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

**Komisja
Sprawiedli-
wości
i Praw
Człowieka**

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ PODKOMISJI NADZWYCZAJNEJ

DO ROZPATRZENIA: PRZEDSTAWIONEGO PRZEZ PREZYDENTA RP PROJEKTU USTAWY O SĄDACH POKOJU (DRUK NR 1760), PRZEDSTAWIONEGO PRZEZ PREZYDENTA RP PROJEKTU USTAWY – PRZEPISY WPROWADZAJĄCE USTAWĘ O SĄDACH POKOJU (DRUK NR 1761), POSELSKIEGO PROJEKTU USTAWY O SĄDACH POKOJU ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW (DRUK NR 1762), POSELSKIEGO PROJEKTU USTAWY O SĄDACH POKOJU (DRUKI NR 1763, 1763-A), POSELSKIEGO PROJEKTU USTAWY O OBYWATELSKICH SĘDZIACH HANDLOWYCH ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW (DRUK NR 1378) (NR 8)

z dnia 12 grudnia 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka

– podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia: przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o sądach pokoju (druk nr 1760), przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o sądach pokoju (druk nr 1761), poselskiego projektu ustawy o sądach pokoju oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 1762), poselskiego projektu ustawy o sądach pokoju (druki nr 1763 i 1763-A), poselskiego projektu ustawy o obywatelskich sędziach handlowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 1378) (nr 8)

12 grudnia 2022 r.

Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia: przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o sądach pokoju (druk nr 1760), przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o sądach pokoju (druk nr 1761), poselskiego projektu ustawy o sądach pokoju oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 1762), poselskiego projektu ustawy o sądach pokoju (druki nr 1763 i 1763-A), poselskiego projektu ustawy o obywatelskich sędziach handlowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 1378), obradująca pod przewodnictwem posła **Kazimierza Smolińskiego (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, kontynuowała rozpatrzenie:

- przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o sądach pokoju (druk nr 1760);
- przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o sądach pokoju (druk nr 1761).

W posiedzeniu udział wzięli: **Małgorzata Paprocka** sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Frydrych** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami oraz **Stanisław Zdun** członek Krajowej Rady Sądownictwa.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Paulina Gabor**, **Anna Majewska**, **Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Monika Bies-Olak**, **Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie podkomisji nadzwyczajnej w Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka do rozpatrzenia przedstawionego przez Prezydenta Rze-

czypospolitej Polskiej projektu ustawy o sądach pokoju (druk nr 1760), Przepisy wprowadzające druki nr 1761, 1762, 1763, 1378. Tych projektów jest kilka, w tej chwili rozpatrujemy projekt z druku nr 1760, 1761. Witam członków Komisji przybyłych na dzisiejszą podkomisję. Posłów obecnych na sali proszę o zalogowanie się. Posłowie obecni zdalnie, proszę o zalogowanie się za pomocą linku czy SMS-u, które dostaliście państwo z numerem. Proszę o zalogowanie się i oddanie dowolnego głosu w celu sprawdzenia, kto jest obecny. Witam panią minister Małgorzatę Paprocką z Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wraz z państwem dyrektorami i specjalistami z biura prawnego. Witam panią minister Katarzynę Frydrych z Ministerstwa Sprawiedliwości, również z państwem dyrektorami, naczelnikami i specjalistami. Nie wiem, czy jest ktoś z Prokuratury Krajowej, z Krajowej Rady Sądownictwa czy Krajowego Biura Wyborczego? Witam wszystkich państwa. Jest pan przedstawiciel Krajowej Rady Sądownictwa, pan sędzia Stanisław Zdun zdalnie. Witam pana sędziego.

Przedstawiciel Krajowej Rady Sądownictwa Stanisław Zdun:

Dzień dobry.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czy możemy stwierdzić, czy mamy kworum? Dobrze, sprawdzimy, proszę o wyświetlenie. W posiedzeniu bierze udział pięciu posłów. Stwierdzam, że jest kworum wymagane do odbycia posiedzenia. Kontynuujemy...

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Proszę bardzo, pani przewodnicząca.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Bardzo dziękuję za udzielenie głosu. Wiecie państwo, czemu się dzisiaj spotykamy i to rano o 9.00 w poniedziałek? Z jednego powodu. W tym tygodniu na posiedzeniu będziemy rozpatrywać wnioski o odwołanie ministra sprawiedliwości. I o co chodzi w sprawie? Ano o to, żeby przekonać posła Kukiza i jego posłów do głosowania przeciwko temu wnioskowi. Chociaż ten projekt, zarówno co do ustawy o sądach pokoju, jak i przepisów wprowadzających ustawę o sądach pokoju, nadaje się do jednego. Do kosza, proszę państwa. Dlaczego? Proszę zobaczyć, ile złożono poprawek, zarówno tych przygotowanych przez rząd, jak i przez Kancelarię Prezydenta, które, tak się składa, podpisuje pan jako przewodniczący. Panie przewodniczący, ja jeszcze nie skończyłam.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja wiem, ale pani to już od pierwszego posiedzenia powtarza, że projekt jest do kosza, więc nie wnosi pani nic nowego.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Mało tego, panie przewodniczący, proszę mi pozwolić dokończyć. Proszę państwa, wnosi, bo te poprawki są ze sobą wewnętrznie sprzeczne. Mało tego, proszę państwa, przygotowano poprawkę zgodnie, z którą... Wiecie państwo, gdzie pilotażowo ma być wprowadzona ustawa o sądach pokoju? Zgadza się, w województwie opolskim. A kto startuje z Opola? Ano pan poseł Kukiz. Mamy jasną odpowiedź, po co ten projekt jest tworzony. Jeszcze jak zważymy, i tu ministerstwo chyba nie może zaprzeczyć, że ma już przygotowany projekt ustawy dotyczący spłaszczenia sądów powszechnych, bo o tym głośno i oficjalnie powiedział minister sprawiedliwości. Mało tego, panie przewodniczący, jak pan chce procedować te poprawki, jak sterta poprawek...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale pani przewodnicząca...

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Ale ja skończę...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Przepraszam, ale nie pozwoliła mi pani kontynuować...

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Ale ja jeszcze...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja wcale nie twierdzę, że będziemy to głosować, czy że będziemy głosować te poprawki.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, ja jeszcze nie skończyłam.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Bo pani teraz...

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Złożyłam wniosek o odrzucenie, to po pierwsze.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Właśnie. I to trzeba przegłosować.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Po drugie, żeby już nie zabierać głosu, chciałam zapytać Biuro Legislacyjne, czy było w stanie przejrzeć poprawki, które zostały skierowane...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Przepraszam, odbieram pani głos, ponieważ pani wchodzi w merytoryczną dyskusję. Mamy przegłosować pani wniosek związany z odrzuceniem projektu. Jeżeli ten projekt zostanie odrzucony, to dalsza rozmowa nad tym jest bezsensowna. Po co o tym rozmawiamy? Musimy przegłosować ten wniosek.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Dobrze, panie przewodniczący, czyli rozumiem, że udzieli mi pan ponownie głosu po przegłosowaniu mojego wniosku o odrzucenie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tylko przejdźmy najpierw do porządku, który jest wymagany przez regulamin i nasze postępowanie. W związku z tym, że pani przewodnicząca złożyła wniosek o odrzucenie projektu z druku nr 1761, to musimy przegłosować ten wniosek, bo inaczej nie mamy nad czym dyskutować. Wobec tego proszę o przygotowanie głosowania w celu przyjęcia lub odrzucenia wniosku o odrzucenie. Głosujemy wniosek o odrzucenie projektu zawartego w druku nr 1761. Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za tym projektem? Przepraszam, za wnioskiem o odrzucenie? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję bardzo, zamykam głosowanie, proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 5 posłów: za 1, przeciw 4, nikt się nie wstrzymał (0). Stwierdzam, że wniosek nie uzyskał większości.

W takim razie przystępujemy do rozpatrzenia tego projektu. Proszę bardzo, głos ma pani przewodnicząca Dolniak.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

To głosowanie pokazało, jaki jest rzeczywisty cel dzisiejszego procedowania, które nie ma niczego wspólnego z wprowadzeniem rzetelnej ustawy o sądownictwie powszechnym. Projekt jest kompletnie nieprzygotowany. Pani minister z Kancelarii Prezydenta oburzała się kiedyś na moje słowa, że projekt jest nieprzygotowany, że projekt jest niedopracowany i w ogóle jest niepotrzebny, a dzisiaj widzimy, jaka liczba poprawek została zgłoszona, jak radykalnie zmieniacie państwo poprzez te poprawki treść tych projektów ustaw, chociażby ograniczając to do województwa opolskiego, co moim zdaniem, ale nie tylko moim, pozostaje w sprzeczności z obowiązującym w Polsce prawem ograniczania tak radykalnej zmiany struktury sądownictwa tylko do jednego województwa. To jest jedna kwestia.

Proszę państwa, druga kwestia, ogromna ilość poprawek została nam przesłana dopiero w piątek i jestem przekonana, że Biuro Legislacyjne, nie to, że nie chciało,

tylko nie miało możliwości technicznej, by przygotować się do tych poprawek, a one nie tylko że zmieniają zapisy w projekcie jednej czy drugiej ustawy, ale wprowadzają również zmiany co do ustaw, które dotychczas nie były objęte w tych projektach. Mało tego, złożone wcześniej poprawki i te, które wypłynęły w ostatnim czasie, w szeregu zapisów pozostają wewnątrznie sprzeczne. Wymaga to więc przeanalizowania przez Biuro Legislacyjne i dlatego mam pytanie, czy Biuro Legislacyjne jest dzisiaj gotowe do analizowania tego projektu wraz ze złożonymi poprawkami, bowiem nie da się pracować tylko na poprawkach złożonych wcześniej, gdyż poprawki złożone w piątek odnoszą się w części również do zapisów, które obejmują poprawki złożone wcześniej. Stąd też koniecznym jest analizowanie w wielu zapisach równoczesnego czytania i poprawek złożonych wcześniej i tych nadesłanych w piątek. Gdy w piątek zwróciłam się do sekretariatu Komisji, by spróbować przesunąć dzisiejsze posiedzenie na późniejszą godzinę, by Biuro Legislacyjne miało możliwość zapoznania się z tymi poprawkami, to po konsultacji z panem przewodniczącym usłyszałam jednoznaczna odpowiedź, iż nie ma takiej możliwości.

Panie przewodniczący, w ten sposób nie da się pracować, a pokazywanie i tworzenie iluzji pomysłodawcy, czyli posłowi Kukizowi, że oto pracujemy nad projektem, który jest jego sztandarowym hasłem, jest po prostu niepoważne. Mało tego, powodujące szalone koszty. Proszę więc, by Biuro Legislacyjne odniosło się do mojego pytania. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Proszę bardzo.

Legislator Łukasz Nykiel:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Podkomisjo, odpowiadając na pytanie pani poseł, chcielibyśmy wskazać, że zaiste liczba poprawek, która została zgłoszona do tego projektu, jest znacząca. W październiku został zgłoszony pakiet poprawek i Biuro Legislacyjne miało możliwość się z tymi poprawkami zapoznać i co do tych poprawek jesteśmy w stanie się wypowiedzieć. Natomiast rzeczywiście w czwartek, w godzinach popołudniowych, pod koniec naszego dnia pracy, zostały przesłane kolejne poprawki, też w dość dużej liczbie, zarówno do ustawy o sądach pokoju, jak i do ustawy – przepisy wprowadzające. Komisja czy podkomisja została wyznaczona na poniedziałek na godzinę 9.00, więc tak naprawdę był jeden dzień roboczy na przygotowanie się do dzisiejszej podkomisji. Było to w naszej ocenie za mało czasu, żebyśmy mogli przeanalizować merytorycznie poprawki, które zostały zgłoszone w czwartek.

Udało się te poprawki ułożyć i już z tego ułożenia i z pewnej chronologii poprawek widać, że poprawki, które zostały zgłoszone w późny czwartek czy wczesny piątek, jak zwał, tak zwał, pozostają w kolizji z poprawkami złożonymi w październiku. Mamy taką sytuację, że nowelizowane są te same jednostki redakcyjne i trzeba będzie albo decydować się na wycofanie jednej z poprawek, albo oczywiście głosować obie, wtedy głosuje się poprawkę dalej idącą. Co więcej, poprawki, które zostały zgłoszone w czwartek, są poprawkami natury zasadniczej. Wprowadzony jest między innymi pilotaż tego rozwiązania w pierwszej kolejności w województwie opolskim, co może budzić wątpliwości, biorąc pod uwagę to, że tak naprawdę jest to zmiana o charakterze ustrojowym. Oczywiście były takie przypadki, że pewne instytucje postępowania sądowego były wprowadzane pilotażowo na obszarze określonych apelacji, natomiast nigdy nie było tak dużej zmiany, która de facto przemodelowuje ustrój i właściwość władzy publicznej, jaką jest władza sądownicza. Tutaj tytułem przykładu można na pewno wskazać pewne braki w tych poprawkach zgłoszonych w czwartek. Tak jak mówię, my też nie byliśmy w stanie odnieść się merytorycznie do tych poprawek. Myślę, że gdybyśmy mieli więcej czasu, tych uwag byłoby na pewno znacznie więcej, natomiast tytułem przykładu można wskazać, że jest propozycja skrócenia kadencji sądów pokoju z sześciu do pięciu lat, natomiast pewne wątpliwości budzi to, czy nie pozostaje to w kolizji z innymi przepisami ustawy o sądach pokoju. Przypomnę, że już podkomisja przepracowała tę ustawę. Możemy oczywiście wrócić do określonych jednostek, natomiast to pokazuje, że te poprawki wymagają pewnego namysłu. Chodzi chociażby o art. 21 ustawy o sądach pokoju, który wskazuje, że prezydent powołuje sędziego pokoju na sześcioletnią kadencję. Przy zmianie tej kadencji z sześcioletniej na pięcioletnią należałoby się zastanowić, czy...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Panie mecenasie, nie chciałbym, żeby pan przechodził do szczegółów, bowiem procedujemy szczegółowo.

Legislator Łukasz Nykiel:

Ja wiem.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Rozumiem stanowisko, nie mieliście czasu na zapoznanie się z tymi poprawkami...

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, jeżeli tylko można prosić o jeszcze jedno zdanie. Jeżeli mielibyśmy dzisiaj procedować ten projekt w takim układzie, że te poprawki będą zgłaszane, to tak naprawdę nie jesteśmy w stanie zagwarantować poprawności tekstu sprawozdania podkomisji, gdyż nie było fizycznej możliwości przeanalizowania tych poprawek pod kątem legislacyjnym. Chodzi o to, że nie jesteśmy w stanie zagwarantować czy poprawki przyjęte w takiej formie, w jakiej zrobi to dzisiaj podkomisja, złożą się na prawidłowy, legislacyjny tekst.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo.

Posel Barbara Dolniak (KO):

Ja jeszcze...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani przewodnicząca, zanim udzielę pani głosu, delikatnie mówiąc, manipulowała tutaj pani opinią publiczną i członków Komisji. Przecież prosiła pani o przesunięcie Komisji nie ze względu na to, żeby Biuro Legislacyjne się zapoznało, tylko to był pani prywatny interes. Nie pasował pani pociąg czy coś innego. Pani w tym momencie nie miała jeszcze poprawek, więc to jest, delikatnie mówiąc, nieładnie wprowadzać tutaj tak opinię i nas w błąd, bo to jest po prostu nieprawda. To po pierwsze.

Po drugie, nie słyszałem żebyście składali te same zastrzeżenia do wniosku czy do propozycji złożonej przez Klub Lewica, gdzie również w ustawie o sądach pokoju jest przewidziany pilotaż i tam nie było problemów, natomiast jak tutaj jest pilotaż, to pani od razu podnosi, że jest to jakaś manipulacja i jest to robione pod konkretną osobę. Przypomnę, że wybrane zostało najmniejsze województwo w Polsce, jakim jest opolskie po to, żeby ewentualnie sprawdzić rzeczywiście bardzo trudną ustawę na terenie jednego województwa i ustalić, czy ta ustawa będzie działała, czy nie będzie działała. Ja sam osobiście też proponowałem takie rozwiązanie. Uważam, że to jest dobre rozwiązanie, żeby przeprowadzić pilotaż tego rozwiązania o sądach pokoju, tym bardziej że mają wchodzić nowe rozwiązania, więc byłaby okazja do tego, aby na niewielkim terenie wybrać tych sędziów i sprawdzić, jak to będzie działało. Wiem, że zgłasza się pan poseł Jarosław Sachajko, pani minister, zaraz udzielę głosu. Proszę bardzo panie pośle.

Posel Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja bym jednak prosił, aby przejść do procedowania tej ustawy. Te różne wynurzenia, z całym szacunkiem, pani marszałek Dolniak, i to – przepraszam – wycieranie sobie co posiedzenie ust przewodniczącym Pawłem Kukizem jest po prostu niegodne. To, co pani robi, reprezentuje pani czy współdziała, jest pani w jednym klubie z ugrupowaniem, które doprowadziło do totalnego braku zaufania do sądownictwa. 24% zaufania do sądownictwa, to jest skandal, do czego państwo doprowadzili i tych wyroków, na które oburzało się społeczeństwo.

W tej chwili jest próba rozwiązania tego, wyjścia z projektem, do którego nikt nie powinien mieć zastrzeżeń, ani Komisja Europejska, ani tutaj w Polsce, ponieważ to obywatela wybraliby sobie swoich sędziów. Tylko że pani chce konserwować system, który jest i którego częścią pani była. W tej chwili robi pani wszystko, żeby nie było tych zmian. Panie przewodniczący, dlatego bardzo proszę, aby przeprowadzić tę ustawę. Oczywiście możemy tutaj rozmawiać i Biuro Legislacyjne może wyrażać taki pogląd, że nie może zagwarantować poprawności tekstu sprawozdania, tylko wiemy o tym, że poprawności

ustaw i różnych rozwiązań nie gwarantuje się ani na podkomisji, ani na Komisji, bo później mamy poprawki w Senacie, które wyłapują różne rzeczy, które nie zostały wyłapane przez legislatorów. Dalsze odwlekanie procedowania tej ustawy i jakieś teorie spiskowe pani marszałek niczego nie zmieniają. Nie doprowadzą do naprawy sądownictwa. Pani marszałek będzie się promowała i wycinała sobie setki, jak to walczyła o sędziów, a tak naprawdę walczy o siebie i poparcie dla swojego ugrupowania.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pani minister Paprocka.

Sekretarz stanu w KPRP Małgorzata Paprocka:

Panie przewodniczący, Wysoka Podkomisjo, szanowni państwo, ja prosiłam o głos tylko w celu odniesienia się do formułowanej kolejny raz bardzo daleko idącej krytyki przedłożonych przez pana prezydenta projektów dwóch ustaw. Należy wskazać, że w obu ściśle ze sobą związanych projektach projektowane jest wprowadzenie nowej instytucji o zasięgu ogólnopolskim, o bardzo daleko idących uprawnieniach, z koniecznością wpisania tego w istniejący dziś system sądownictwa. Ja przypominam, że ten projekt był opracowany przez zespół powołany w Kancelarii Prezydenta, w skład którego wchodził fachowcy wskazani zarówno przez ministra sprawiedliwości i Sąd Najwyższy, jak również eksperci wskazani przez środowiska polityczne i oczywiście wskazani przez pana prezydenta. To jest pewnego rodzaju propozycja, która z oczywistych względów podlega dyskusji i debacie parlamentarnej, bo to nie kto inny tylko Sejm i Senat jest ustawodawcą.

Należy też wskazać na jeden bardzo istotny aspekt. Ustawa została wniesiona ponad rok temu i nie można abstrahować od tego, że w tym czasie w systemie prawnym zostały wprowadzone bardzo poważne zmiany, chociażby niedawno podpisana przez prezydenta bardzo znaczna nowela Kodeksu karnego. Ona wejdzie w życie za niecałe trzy miesiące i również te zmiany muszą znaleźć dzisiaj odzwierciedlenie w opracowywanym projekcie. Faktem jest również, że do projektu przez najważniejsze instytucje państwowe został zgłoszony szereg postulatów i propozycji, które siłą rzeczy nie mogły uczestniczyć na etapie przygotowywania projektu, ponieważ wtedy opracowywanie projektu w takim gremium byłoby praktycznie niewykonalne. Ponieważ w szczególności projekt ustawy dotyczący przepisów wprowadzających nowelizuje kilka niezwykle istotnych i obszernych aktów prawnych, jak kodeksy postępowania, ustawa o KRS-ie, ale również przepisy wyborcze, to wraz z dyskusją i trwaniem prac w parlamencie pojawiają się postulaty. Kancelaria Prezydenta jest otwarta na te postulaty i jeśli są zmiany wynikające ze zmienionego przez ten rok stanu prawnego i ewentualnie są zasadne postulaty, to stąd jest zasadność wprowadzenia tych poprawek na etapie pracy podkomisji. Patrząc na to z perspektywy kancelarii, bardzo dobrze się stało, że te projekty trafiły do podkomisji, bo właśnie to jest czas, żeby spokojnie przepracować te poprawki.

Nie zgadzam się również z taką opinią, że brak jest możliwości zgłaszania daleko idących poprawek. Pani przewodnicząca, przecież kiedy procedowana było chociażby ostatnia nowelizacja ustawy o Sądzie Najwyższym, to państwo również przedstawiali propozycje bardzo obszernych poprawek odwracających o 180 stopni założenia, chociażby inicjatywy prezydenckiej, ale przecież ma to również miejsce przy projektach rządowych czy poselskich. Pozostając do dyspozycji państwa posłów przy dalszych pracach nad tym projektem, uprzejmie proszę o kontynuowanie tych prac. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pani przewodnicząca jeszcze chciała.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, krótko tylko ad vocem do tego co powiedział pan poseł Sachajko. Panie pośle, ja w odróżnieniu od pana posła Kukiza faktycznie byłam sędzią i wiem, na czym polega funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości i co zrobić, by usprawnić prace tych sądów. To po pierwsze.

Po drugie szkoda, że pan poseł Kukiz nie przychodzi na tę podkomisję, bo usłyszałby, co dzieje się z jego pomysłem i jak ten pomysł jest traktowany przez większość sejmową.

Proszę więc nie zgłaszać wobec mnie takich uwag, bo ja przytaczam merytoryczne argumenty, a nie personalne, i to tyle.

Druga kwestia odnosząca się do tego, co powiedziała pani minister z Kancelarii Prezydenta. Ja nigdy nie powiedziałam, że nie można zgłaszać poprawek daleko idących. Tylko trochę inaczej wygląda to w przypadku, gdy na podkomisji czy Komisji zgłaszają je posłowie, którzy nie tworzyli tego projektu, bo nie mieli wcześniej możliwości zgłaszania takich poprawek, ale jeżeli on jest przygotowywany przez dany podmiot, to trzeba tak przygotować projekt, by nie istniała potrzeba wprowadzania aż tylu poprawek i takich radykalnych zmian, bo świadczy to o tym, że projekt jest niedopracowany. Niedawno procedowaliśmy projekt ustawy o notariacie i czym się skończył? Na szczęście odrzuceniem, mimo że przedstawiciele ministerstwa przez całą Komisję twierdzili, że to świetny projekt.

Panie przewodniczący, proszę wybaczyć, ale pana argumentacja, że... Bo to pan podpisał tę poprawkę, chociaż nie jest poprawką przygotowaną przez klub tylko pochodzącą z ministerstwa albo z Kancelarii Prezydenta. Argumentacja, że ten pomysł będzie ograniczony do najmniejszego województwa, w związku z tym pozwoli to coś sprawdzić... Niestety wprowadzenie tego rozwiązania w najmniejszym województwie nie pozwoli w rzetelny i prawidłowy sposób ocenić przydatności tej ustawy, ponieważ te wnioski i oceny nijak będą się miały do dużych województw, gdzie wpływa ogromna ilość spraw w związku z większą liczbą obywateli. Już pomijam kwestie w ogóle zasady wprowadzenia takiego rozwiązania.

Procedowanie w sytuacji, kiedy Biuro Legislacyjne otrzymuje poprawki, które... Gdyby one były jeszcze poprawkami zajmującymi się rozwiązaniami...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani przewodnicząca...

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Ale ja nie skończyłam... Ja panu nie przerywałam, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale pani powtarza te same argumenty. To jest naprawdę sabotowanie prac Komisji. Tak to odbieram.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, może czasami trzeba powtarzać po wiele razy, aż ktoś się wreszcie zastanowi, bo powiedzenie raz czy drugi nie wystarcza.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani przewodnicząca, to nie jest piaskownica. Pani zna zasady, tak? Powiedziała pani swoje zdanie...

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, ale po co mamy procedować nad czymś...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale po co mamy dziesięć razy słuchać tych samych argumentów?

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Już panu powiedziałam.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To w szkole podstawowej nauczyciel może dziesięć razy tłumaczyć dzieciom.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, już panu powiedziałam, że czasami trzeba powtarzać po kilka razy, by argumentacja...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani po raz dziesiąty mówi to samo. Dobrze, rozumiem, że trzeba powtarzać. Przyjmuje pani argumenty, że trzeba powtarzać, ale proszę swoje...

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, czy ja panu przeszkadzam i przerywam w tłumaczeniu?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Mogę odebrać pani głos, jeżeli pani robi to celowo, żeby sabotować prace Komisji.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Nie, chce mi pan odebrać głos dlatego, że nie w smak jest panu komentarz Biura Legislacyjnego i moje uwagi, że nie jesteśmy dzisiaj przygotowani do tego, żeby procedować projekt. Dlaczego nie w smak? Dlatego, że mamy wniosek o odwołanie ministra sprawiedliwości i chodzi o głosy posła Kukiza i jego posłów.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To też pani powtarza, naprawdę...

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Ale taka jest prawda.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani jest sędzią w stanie spoczynku i pani się zachowuje jak...

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Nie, ja nie jestem sędzią w stanie spoczynku i to jako przewodniczący podkomisji z Komisji Nadzwyczajnej do spraw kodyfikacji powinien pan wiedzieć. Ja musiałam się zrzec tego zawodu i nie jestem sędzią w stanie spoczynku.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

W takim razie dziękuję bardzo pani byłej sędzi.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Wnoszę, by odroczyć to posiedzenie do czasu – i tu pytanie w stronę Biura Legislacyjnego – kiedy może być gotowe, byśmy usiedli i rzeczowo przedyskutowali poprawki, które zostały złożone w czwartek w zeszłym tygodniu?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję. Nie po raz pierwszy składa pani ten wniosek. Dziękuję bardzo. Przystępujemy w takim razie do pracy. W związku z tym, że w art. 1 są istotne zmiany, chciałbym zarządzić dziesięciminutową przerwę, żebyśmy mogli uzgodnić pewne stanowisko.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Ale z kim pan chce uzgadniać stanowisko?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja nie muszę z panią uzgadniać. Będę uzgadniał z tym, z kim uznam to za stosowne.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Nie musi pan ze mną uzgadniać, ale musimy wiedzieć o co chodzi, również Biuro Legislacyjne. Panie przewodniczący, przy każdym artykule będziemy zarządzać dziesięciminutową przerwę?

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Jest wymagane kworum, tak? Jest pięciu? Jest kworum, wobec tego kontynuujemy obrady. Pani przewodnicząca, dobrze zrozumiałem, że składała pani wniosek o odroczenie obrad?

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze, to w takim razie przegłosujemy wniosek o odroczenie obrad. Proszę o przygotowanie głosowania.

Posel Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, czy chce pan uściślenia do kiedy?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Proszę uściślić.

Posel Barbara Dolniak (KO):

To w takim razie mam pytanie do Biura Legislacyjnego o podanie terminu, kiedy Biuro Legislacyjne...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to pani ma podać termin, a nie Biuro Legislacyjne.

Posel Barbara Dolniak (KO):

Tak, ja wtedy podam. Panie przewodniczący, ja podam, ale...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani przewodnicząca, przepraszam, proszę podać, bo jak biuro powie, że za pół roku, to my nie będziemy brali tego pod uwagę.

Posel Barbara Dolniak (KO):

To ja w takim razie ocenię to, co powiedziało biuro. Panie przewodniczący, nie może mi pan zabronić zapytać Biuro Legislacyjne, bo to tak naprawdę w dużym stopniu praca Komisji wiąże się z zapoznaniem się z poprawkami przez Biuro Legislacyjne. Za każdym razem pan będzie pytał o poprawkę właśnie to biuro.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze, proszę zadać pytanie. Chce pani zadać to pytanie?

Posel Barbara Dolniak (KO):

Tak, chciałam zapytać przedstawicieli Biura Legislacyjnego, ile czasu potrzebują, by merytorycznie zapoznać się z 30 stronami poprawek, które otrzymali w czwartek po południu, praktycznie po pracy, więc ile czasu potrzeba?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak, czy może pan podać jakąś datę?

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, Wysoka Podkomisjo, pani poseł, my tutaj ze swojej strony nie chcielibyśmy podawać dat. Nie chcielibyśmy, żeby to zostało tak odebrane...

Posel Barbara Dolniak (KO):

Dobrze, to w takim razie wnoszę o odroczenie posiedzenia. Następne posiedzenie Sejmu mamy w styczniu, czyli na dzień poprzedzający posiedzenie Sejmu w przyszłym roku. Panie przewodniczący, pozwoli pan, że sprawdzę jaka to data.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Chyba 10 stycznia.

Posel Barbara Dolniak (KO):

Tak, posiedzenie mamy wyznaczone na 11, 12, 13 stycznia, więc wnoszę o odroczenie do 10 stycznia 2023 roku.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o przygotowanie głosowania wniosku o odroczenie posiedzenia do 10 stycznia 2023 roku. Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za wnioskiem o odroczenie? Kto jest przeciw wnioskowi? Kto się wstrzymał od głosu? Zamykam głosowanie, proszę o wyświetlenie wyników. Ogłaszam wyniki. W głosowaniu wzięło udział 6 posłów: za 2 głosy, przeciw 4, nikt się nie wstrzymał (0). Stwierdzam, że wniosek nie uzyskał większości. Przystępujemy w takim razie do pracy nad projektem.

Art. 1. Tutaj jest poprawka dotycząca treści art. 1, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 lipca 2024 roku na obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Opolu i żeby z dniem 1 lipca 2029 roku weszła na obszarze właściwości całego kraju. Jest tu uprawnienie dla

ministra sprawiedliwości przedłożenia prezydentowi i marszałkowi Sejmu sprawozdania z działalności sądów. Proszę bardzo, stanowisko ministerstwa?

Podsekretarz stanu w MS Katarzyna Frydrych:

Wnoszę o przyjęcie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Stanowisko Kancelarii Prezydenta?

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Paprocka:

Szanowny panie przewodniczący, szanowna podkomisjo, szanowni państwo, pozwalam sobie zgłosić uwagi do przedłożonej propozycji, choć pewnie gdyby była omawiana dzisiejsza redakcja art. 1 z obowiązującego przedłożenia prezydenckiego, to prosiłabym o pozostawienie tego przepisu do rozpatrzenia na samym końcu, ponieważ są przedstawione również przez Wysoką Podkomisję poprawki chociażby w przepisach wyborczych, które powodowałyby konieczność zmiany brzmienia art. 1, to jednak omawiana w tej chwili poprawka w znacznym stopniu zmierza do zmiany zamysłu towarzyszącego prezydentowi przy proponowaniu instytucji sądów pokoju.

Po pierwsze, zgodnie z propozycją wprowadzony będzie pewnego rodzaju pilotaż na obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Opolu. Należy tutaj zwrócić również uwagę na to, że de facto w takim razie będzie przesunięcie utworzenia sądów pokoju do 2029 roku. Jest to znaczny okres i trzeba w tym miejscu wskazać na wątpliwości natury konstytucyjnej, ponieważ w różny sposób ukształtowane zostaną prawa i obowiązki obywateli i to jedynie w ujęciu terytorialnym, czyli zamieszkiwania, albo innego rodzaju właściwości wynikających z właściwych procedur do stosunkowo niewielkiego terytorium właściwości Sądu Okręgowego w Opolu. Oczywiście jeśli będzie potrzeba, to mogę argumentować, ale pozwalam sobie zwrócić uwagę Wysokiej Podkomisji na te wątpliwości. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Dolniak, proszę bardzo.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, muszę powiedzieć, że tym razem muszę się zgodzić z panią minister z Kancelarii Prezydenta w kwestii jednolitości wymiaru sprawiedliwości w Polsce, bowiem art. 3 konstytucji mówi wyraźnie, że Rzeczpospolita Polska jest państwem jednolitym. O ile możemy wprowadzać pewne niewielkie zmiany, aby sprawdzić jak one funkcjonują i nie czynić tego ewentualnie w całym państwie, chociaż ja uważam, że to nie jest właściwy kierunek, ale wprowadzenie tak istotnej sprawy spowoduje, że nie będzie jednolitości systemu sądownictwa powszechnego, ponieważ będzie województwo, które będzie miało inny system wymiaru sprawiedliwości niż pozostała część Polski. W świetle konstytucji jest to niestety nieprawidłowe i niezgodne z konstytucją. Poza tym co, jak ktoś będzie chciał skorzystać z sądów pokoju innego województwa, to przemelduje się na krótki okres, by wybrać tę drogę jako rozwiązanie? To jedna kwestia.

Druga kwestia. Proszę państwa, by ocenić, czy sądy pokoju zadziałają skutecznie, nie możemy przeprowadzić tego w tak małym województwie, ponieważ wyniki tego eksperymentu nie będą adekwatne, jeżeli chodzi o inne województwa, zwłaszcza województwa duże, w których z racji liczby mieszkańców w sposób znaczący wpływa więcej spraw aniżeli w województwie opolskim.

Proszę państwa, kolejna kwestia. Proponujecie państwo, żeby z dniem 1 lipca 2024 roku przeprowadzić wybory powszechne w kwestii wyboru sędziów pokoju. I teraz pamiętam, jakby to było dzisiaj, jaką argumentację czyniliście państwo, przesuając wybory samorządowe, by nie nakładały się na siebie, by upłynął pewien czas między tymi wyborami. To gdzie miałyby się teraz zmieścić wybory sędziów pokoju, skoro z dniem 1 lipca 2024 roku te sądy pokoju miałyby być utworzone w województwie opolskim, a mamy grudzień 2022 roku?

O tym, jak traktujecie państwo ten projekt, świadczy również zapis z § 3 tego artykułu, który za siedem lat przewiduje wprowadzenie sądów pokoju w całej Polsce. Proszę państwa, za siedem lat, patrząc mniej więcej od dziś. Jakby tego było mało, czyli siedem lat potrzeba, żeby sprawdzić, jak działają sądy pokoju, to pokazuje, jak państwo sami

nie jesteście przekonani do skuteczności i słuszności wprowadzania sądów pokoju, skoro potrzebujecie siedmiu lat, by ocenić ich pracę. W kolejnym zapisie tej poprawki, w § 5, chcecie państwo, by do 31 grudnia 2026 roku minister sprawiedliwości przedłożył Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej oraz marszałkowi Sejmu sprawozdanie z działalności sądów pokoju, o których mowa w § 2 za okres do dnia 30 czerwca 2026 roku. Patrząc więc na datę, kiedy macie państwo wprowadzić sądy pokoju w całej Polsce, potrzebujecie czasu, gdy minister przedstawi sprawozdanie za czas do czerwca, praktycznie dwa i pół roku. Tyle będzie potrzebował prezydent i minister sprawiedliwości, by ocenić...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Posel Barbara Dolniak (KO):

Ja nie skończyłam.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ma pani poprawki do tego?

Posel Barbara Dolniak (KO):

Zaraz, to są wasze poprawki, w związku z tym będziemy je głosować, a w zasadzie PiS-u poprawki, chociaż przygotowało jedną Ministerstwo Sprawiedliwości, inną Kancelaria Prezydenta.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To proszę sformułować konkretną uwagę do poprawki.

Posel Barbara Dolniak (KO):

Jak będzie mi pan przeszkadzał, to ja nie będę w stanie wyartykułować wszystkich swoich argumentów. Jeszcze raz wróć. Potrzebujecie państwo dwa i pół roku...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale pani znowu chce powtarzać swoje argumenty.

Posel Barbara Dolniak (KO):

Nie, chcę dokończyć zdanie, a pan mi nie pozwala. Ja wiem, że jak jest problem, to najlepszym sposobem przewodniczącego z większości sejmowej jest przerywanie, ale to nie na tym polega, proszę mi więc pozwolić dokończyć.

Będzie potrzeba aż dwa i pół roku, by ocenić potrzebę wprowadzenia rozwiązań, które państwo proponujecie w tych projektach ustaw. Po co tyle czasu, skoro już dzisiaj jesteście przekonani o skuteczności wprowadzenia tego projektu?

Nie zgadzam się też na to, by odłożyć na koniec art. 1 po takich zmianach, jakie zaproponowała pani minister z Kancelarii Prezydenta. Pani minister, to że nie ma poprawek do rzeczy, które wymagają poprawki w związku z tą zmianą, to jest sprawa składającego poprawkę. Art. 1 powinien być procedowany jako pierwszy, bo stanowi podstawę tego projektu ustawy, gdyż istotne dla tego projektu...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale przecież procedujemy art. 1. Nie rozumiem. Pani ma zarzut, że procedujemy art. 1?

Posel Barbara Dolniak (KO):

Ale pani minister złożyła w tej chwili wniosek, by art. 1 odłożyć w procedowaniu. Pani przewodniczący, naprawdę proszę mi nie przerywać. Ja słuchałam tego, co powiedziała pani minister i teraz się do tego odnoszę. Nie możemy odkładać tego projektu na koniec tylko dlatego, że nie ma pan w zanadrzu poprawek dotyczących zmiany innych przepisów, które też muszą być w tym projekcie zmienione. Właśnie kwestia wejścia w życie tej ustawy pokazuje w sposób jednoznaczny, jak państwo sami większością sejmową nie wierzycie w ten projekt i go nie chcecie, a robicie to tylko po to, by przekonać Kukiza do głosowania przeciwko wnioskowi o odwołanie ministra Ziobro.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo. Wyraziła pani swoje stanowisko. Dziękuję bardzo.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, ja jeszcze nie skończyłam. Już czwarty czy piąty raz mi pan przerywa.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale pani czwarty czy piąty raz mówi to samo i w tym jest problem.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Nieprawda, jak pan przesłucha...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale ciągle pani powtarza ten sam argument, więc proszę skonkludować swoją wypowiedź.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Jak pan przesłucha moje ostatnie wystąpienia, a w zasadzie to trwające, to dokładnie będzie pan wiedział, że nie powtarzam argumentów. Jeszcze tylko przypomnę, że czasami trzeba powtórzyć po kilka razy, by warto było...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Proszę nie powtarzać.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Ale w tej chwili odnosiłam się do uwag.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tu są osoby, które znają przedmiot sprawy i nie trzeba niczego powtarzać dwa razy.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Nie do końca jestem przekonana, czy znają.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani przekonanie mnie nie interesuje.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, naprawdę zupełnie niepotrzebnie tracimy czas na tę pana przepychankę ze mną.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A to jest prawda, tracimy czas.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Szybciej byłoby, gdyby pan pozwolił mi dokończyć niż co chwilę przepychał się ze mną, przerywając mi. Panie pośle, pan przewodniczący nie potrzebuje adwokata, w związku z tym proszę darować sobie te uwagi. Panie przewodniczący, wnoszę więc, byśmy rozpatrywali art. 1 i byśmy odrzucili poprawkę, którą pan zgłosił, bo ona pokazuje sens wnoszenia tego projektu ustawy i jest sprzeczna z konstytucją. Mamy system sądownictwa, państwo funkcjonuje w systemie jednolitym i nie możemy wprowadzać procedury w jednym województwie, a w innych jej nie wprowadzać.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. Jest pytanie do pani minister Paprockiej, jeżeli byśmy robili trzyletni okres pilotażu, to czy gdybyśmy 1 lipca 2027, wówczas powinno być chyba nie 2029, skoro w 2024 wchodzi i ma być trzyletni okres pilotażu to powinno być 2027?

Sekretarz stanu w KPRP Małgorzata Paprocka:

Panie przewodniczący, Wysoka Podkomisjo, tutaj kłopot polega na tym, że przynajmniej na ten moment nie dysponujemy poprawkami, które są konsekwencją tej poprawki i trudno jest mi się odnieść do tej kwestii, ponieważ jeżeli byłoby tak, jak pan przewodniczący mówi o 2027 roku, to z kolei wtedy, patrząc na poprawkę dotyczącą skrócenia kadencji, bo jest również propozycja skrócenia kadencji z sześciu do pięciu lat, to wtedy w Opolu i na pozostałym terenie kraju będą różne kadencje. Tutaj oczywiście jest pole do dyskusji. Państwo są w tej chwili gospodarzem tego projektu, przepraszam za to powtarzanie takiego truizmu, natomiast zwracam uwagę na te konsekwencje.

Z perspektywy Kancelarii Prezydenta jednym z największych problemów, które identyfikujemy na ten moment, jest fakt, że nie zostały przygotowane, a przynajmniej nie dysponujemy na ten moment taką poprawką wprowadzającą odrębne terminy do przeprowadzania trybu zgłaszania kandydatów do wyboru tej całej ścieżki z KRS-em, bo tam są oddzielne terminy. Po prostu nie jestem w stanie ocenić dzisiaj tej poprawki bez tamtych przepisów. Tak że bez wątplenia jest tu pole do dyskusji, natomiast pozwalam sobie zwrócić uwagę, że nie widzimy całości rozwiązania.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czy ministerstwo może się odnieść do tego, gdzie mamy określone dalsze konsekwencje? W których poprawkach?

Podsekretarz stanu w MS Katarzyna Frydrych:

Panie pośle, trudno mi jest się odnieść do tych konsekwencji, które miałyby być określone w kolejnych poprawkach, bo to nie są poprawki ministerstwa. Ja tylko zwracam uwagę, że w części tych poprawek rzeczywiście jest zmiana, jeśli chodzi o kadencję sądów pokoju. Jedna z poprawek zakłada powrót do ustawy o sądach pokoju, gdzie proponuje się nowe brzmienie art. 2 § 2, gdzie kadencja sądów pokoju jest wspólna i trwa pięć lat. Tak odczytuję tę poprawkę, o której dyskutujemy w chwili obecnej, że jest wynikiem czy też konsekwencją zmiany, o której dyskutujemy. Ja nie czytam tego tak jak pani przewodnicząca poseł Dolniak, że ma być siedem lat pilotażu. Nie wiem, o jakim terminie pani poseł mówi. Ja to czytam troszeczkę inaczej, że z dniem 1 lipca 2024 roku mają być utworzone sądy pokoju na obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Opolu, czyli tak zwany pilotaż. Następnie po pięciu latach kadencji, o której mówiłam wcześniej, o tej poprawce, która jest złożona, bo taką poprawkę otrzymałam, do ustawy o sądach pokoju, po pięcioletniej kadencji tego pilotażu rozpoczynamy funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, jeśli chodzi o sądy pokoju, na obszarze całego kraju, to jest z dniem 1 lipca 2029 roku. Odczytuję również § 5 tej poprawki w taki sposób, że okres, o którym mowa w tym przepisie, to jest okres, aby minister sprawiedliwości ocenił funkcjonowanie sądów pokoju na obszarze objętym pilotażem i aby złożył prezydentowi oraz marszałkowi Sejmu stosowne sprawozdanie w zakresie funkcjonowania tych sądów w terminie określonym w projekcie. Natomiast czy ta zmiana art. 1 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o sądach pokoju i czy są zaprojektowane kolejne zmiany, jeśli chodzi o poprawki, to nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. W takim razie proszę, jeszcze pani poseł.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Dziękuję. Widzę, że się pan zawahał, ale radzę zerknąć do regulaminu i do konstytucji. My posłowie mamy prawo zabierać głos bez przerywania, więc, panie przewodniczący, bez przerywania mamy prawo oceniać projekty, które idą przez Komisję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A nie wolno się zawahać?

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Tyle spokoju było, naprawdę.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Biorąc pod uwagę kontekst i ograniczenie głosu pani przewodniczącej rzeczywiście budzi to spore wątpliwości.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Proszę przejść do meritum, do poprawki art. 1.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

W mojej ocenie ta poprawka jest niczym innym jak efektem tego, co się będzie działo dzisiaj wieczorem na Komisji Sprawiedliwości, a mianowicie próbą dogadania się.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To już było omawiane. Pani nie było, więc proszę nie mówić o tym, co tutaj było, bardzo proszę.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Panie przewodniczący, to jest kłamstwo, że mnie nie było. Byłam od samego początku zdalnie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To pani wie, że to było omawiane.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

To posiedzenie jest prowadzone w sposób zdalny i od godziny 9.00 uczestniczyłam w posiedzeniu. Pan nie jest w stanie powstrzymać emocji na tyle, żeby dać mi się wypowiedzieć. Mam prawo ocenić tę poprawkę pod względem politycznym i merytorycznym i proszę dać mi to zrobić. Nie mam wątpliwości, że ta poprawka jest motywowana niczym innym jak politycznym dealem pomiędzy Kukizem a partią rządzącą. To, że pan Kukiz godzi się na poprawkę, która tak naprawdę jest dla niego policzkiem w twarz i totalnym brakiem szacunku wobec niego, to jest już jego sprawa. Ktoś kto praktycznie proponuje wejście w życie ustawy za sześć lat tak naprawdę mówi: nie chcę wprowadzić tej ustawy nigdy.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani poseł, proszę odnieść się do poprawki, a nie oceniać ją teraz politycznie.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Mam prawo ją ocenić politycznie i merytorycznie i to jest moja ocena polityczna. Pan mi po raz trzeci przerywa. Widzę, że emocje biorą górę, zapewne z uwagi na to, że sypie się wasz rząd i to są takie słabe działania kosztem obywateli, aby ten zły i fatalnie oceniany rząd ratować.

Ocena merytoryczna tej poprawki jest przede wszystkim taka, że rzeczywiście budzi ona wątpliwości konstytucyjne ze względów wskazanych wcześniej w dyskusji, czyli wprowadzenie rozwiązań ustrojowych, które nie będą dotyczyły całego państwa. Trzeba także zwrócić uwagę na olbrzymie koszty związane z pilotażem. Dlaczego nie stosować rozwiązań i pilotażu, który jest na przykład pilotażem zdalnym? Daje możliwość prześledzenia pewnej ścieżki czy szukania rozwiązań, które byłyby tańsze, zwłaszcza w sytuacji, w której się znajdujemy. Wymiar sprawiedliwości jest w zapaści. Postępowania trwają coraz dłużej. Wszyscy eksperci mówią bardzo jasno: potrzeba pieniędzy na wzmocnienie obecnej kadry administracyjnej. A w odpowiedzi wskazujecie państwo rozwiązanie, które będzie bardzo kosztowne, bo jednak przeprowadzenie wyborów na obszarze całego województwa to będą olbrzymie koszty. Proponujecie państwo rozwiązanie, które nie mieści się w porządku konstytucyjnym. Proponujecie państwo rozwiązanie, które w mojej ocenie jest rozwiązaniem dysfunkcyjnym, bo wyciągnięcie wniosków z jednego, najmniejszego województwa w Polsce ma się nijak do funkcjonowania całego systemu, zwłaszcza że pewne kompetencje, które ma minister sprawiedliwości, Krajowa Rada Sądownictwa, mają pokrywać cały obszar państwa, a tymczasem będą stosowane tylko na obszarze jednego województwa.

Konkludując, jest to poprawka, która absolutnie nie powinna zostać przyjęta, bo przede wszystkim nie jest motywowana doprowadzeniem do sprawnego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości tylko wręcz odwrotnie, do jego zapaści, właśnie ze względów politycznych.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. W związku z tym proponuję przegłosowanie tej poprawki. Jeżeli w dalszym procedowaniu okazałoby się, że są jakieś konsekwencje, to będziemy musieli wrócić. Proszę bardzo panie legislatorze.

Legislator Łukasz Nykiel:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Podkomisjo, jeżeli chodzi o tę poprawkę, to nie chcąc oczywiście powielać już tej dyskusji, zgadzamy się z wątpliwościami, które zostały podniesione, głównie przez Kancelarię Prezydenta, dotyczącymi konstytucyjno-

ści tego rozwiązania, jak również z bardzo ważnym w naszej ocenie głosem pani minister, która wskazywała na to, że poprawka nie zawiera konsekwencji.

Przepisy wprowadzające mają swoje przepisy przejściowe. Proszę zwrócić uwagę chociażby na art. 16, który jest przepisem, który mówi o tym, że Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej miałby w drodze postanowienia zarządzać i wyznaczać datę pierwszych wyborów. Tutaj są już terminy, które są skorelowane z wejściem w życie niniejszej ustawy, natomiast w naszej ocenie ta poprawka absolutnie abstrahuje od tych przepisów przejściowych. Nie tylko od przepisów przejściowych, ale również od przepisów merytorycznych zawartych w ustawie – Kodeks wyborczy, jak i w ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Co więcej, pani minister, która prezentuje tutaj stanowisko ministerstwa, to znaczy pana ministra sprawiedliwości, mówi o tym, że ta poprawka jest skorelowana z poprawką, jak się wydaje, do ustawy o sądach pokoju, określając kadencję sądów pokoju na pięć lat. My mamy takie pytanie do pana przewodniczącego, bo jak rozumiem, pan przewodniczący zgłasza te poprawki? Czy pan przewodniczący zgłasza tylko tę poprawkę, czy też w konsekwencji jakieś inne poprawki chociażby do przepisów przejściowych? My od razu mówimy, że w takim trybie, w jakim pracujemy, nie jesteśmy w stanie wskazać łączności pomiędzy poprawkami, natomiast wydaje się, że chociażby ta poprawka, o której mówiła pani minister, ale to też jest tylko ocena prima facie, którą jesteśmy w stanie teraz dokonać, powinna iść do głosowania łącznego, natomiast to jest pytanie do pana przewodniczącego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani przewodnicząca jeszcze? Dobrze, najpierw pani poseł Żukowska.

Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):

Ja pozwolę sobie nie do końca zgodzić się z tymi zarzutami niekonstytucyjności, bo są przykłady dotyczące wprawdzie nie władzy sądowniczej, ale wykonawczej, tego, że są rozwiązania stosowane nie na całym terytorium kraju. Takimi przykładami jest ustawa o śląskim związku metropolitalnym czy ustawa o ustroju miasta stołecznego Warszawy, która jest zupełnie inną, daje inny rygor niż innym miastom na prawach powiatu. Natomiast jest wątpliwość dotycząca tego, dlaczego to ma być akurat województwo opolskie? Myślę, że wszyscy wiemy, z jakiego okręgu wyborczego wywodzi się poseł Paweł Kukiz. To jest rzeczywiście małe województwo. Jeżeli proponować takie rozwiązanie, żeby nie narażać się na zarzut koniunkturalizmu politycznego i robienia politycznych deali, powinno być wskazane inne województwo, na przykład kujawsko-pomorskie. Dlaczego nie ono? Chciałabym usłyszeć uzasadnienie, dlaczego akurat województwo opolskie? Proszę o uzasadnienie ministerstwa i pana przewodniczącego, który składa tę poprawkę, dlaczego akurat to województwo?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja już to wyjaśniałem. Mogę powtórzyć. To jest najmniejsze województwo, wobec tego będą najmniejsze koszty wprowadzania pilotażu, a państwo na te koszty bardzo zwracaliście uwagę.

Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):

Koszty będą?

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Jakie będą koszty?

Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):

Jakie są skutki finansowe tego proponowanego rozwiązania? Może pan przytoczyć, jakie to koszty?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja nie mam tych kosztów.

Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):

A może nie będą najmniejsze?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To, że województwo opolskie jest najmniejsze, to wystarczy zajrzeć do encyklopedii.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

A może jest inna liczba okręgów i wcale tak nie będzie?

Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):

Inna liczba mieszkańców.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Przepraszam bardzo, to nie jest klub dyskusyjny. Wszyscy mają włączone mikrofony i nie będziemy tak dyskutować. Ja już powiedziałem, że przechodzimy do głosowania.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Dobrze, ale ja mam w takim wypadku pytanie, jak pan wybrał to województwo? Jak ocenił pan, że to są najmniejsze koszty? Proszę powiedzieć, ilu sędziów będzie wybranych w tym województwie? Proszę powiedzieć, ile osób trzeba będzie zatrudnić do personelu administracyjnego? Proszę powiedzieć, jak ten pilotaż jest przygotowany chociażby pod względem lokalowym, co wiemy, że w tej ustawie budzi największe wątpliwości? Jak ustosunkowują się samorządowcy województwa opolskiego do udostępniania lokalów, bo wiemy, że przecież będzie na nich ciążył taki obowiązek? Bardzo proszę o konkretne wyliczenia, które pokażą, że rzeczywiście pomimo najmniejszego obszaru to województwo, chociażby ze względu na bardzo dużą gęstość zaludnienia, nie osiągnie pan odwrotnych rezultatów, czyli koszt będzie dużo wyższy niż na przykład przeprowadzenia tego pilotażu w województwie, które ma niższą gęstość zaludnienia? Bardzo proszę o konkretne koszty.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję za zadane pytania. Rozumiem, że jak byśmy wybrali kujawsko-pomorskie, to pytalibyście dlaczego kujawsko-pomorskie?

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Oczywiście, bo na tym polega racjonalne prezentowanie poprawek.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie będę odpowiadał na pytania retoryczne.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Ale proszę odpowiedzieć na pytania.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani przewodnicząca, proszę bardzo, ale jakieś inne pytanie.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Dziękuję. Moje pytania pojawiły się w związku z odpowiedzią pani minister. Jeszcze raz prześledźmy poprawkę. Z dniem 1 lipca 2024 roku tworzy się sądy pokoju w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Opolu. 1 lipca 2024 rok. Z dniem 1 lipca 2029 roku tworzy się sądy pokoju na obszarze właściwości pozostałych sądów okręgowych. Proszę mi w takim razie powiedzieć i wyjaśnić, byśmy nie mieli już co do tego wątpliwości, czy to oznacza, że sądy pokoju w województwie opolskim będą miały dłuższą kadencję? Jeżeli tworzymy sądy pokoju w innych województwach, to znaczy, że od tej daty powołania sądów będzie biegła proponowana teraz przez państwo pięcioletnia kadencja?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale pani przewodnicząca, pani właśnie nie zna projektu. Przecież trzeba było przeczytać poprawkę. Jest propozycja skrócenia kadencji, wobec tego kadencja będzie jednolita. 1 lipca 2024 rozpoczyna się kadencja Sądu Okręgowego w Opolu, w 2029 roku wszędzie i w Opolu będzie też nowa kadencja. To jest proces, trzeba przeczytać...

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Panie przewodniczący, proszę się uspokoić i przestać przerywać, bo tak się nie da prowadzić Komisji.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale ja jestem spokojny. Państwo nie znacie projektu, więc proszę...

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Znamy, ale...

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Znamy.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To jak znacie, to wiecie, że konsekwencją jest zmiana długości kadencji do pięciu lat.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Ale proszę się uspokoić i nie przerywać, tylko poczekać, aż ktoś się wypowie.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, gdyby mi pan pozwolił skończyć, to doszłabym i do tej poprawki, ale pan ma tendencję do przerywania i braku możliwości wyartykułowania wszystkich argumentów w danej kwestii. Proponujecie skrócenie kadencji. Często robicie skrócenie kadencji, mieliśmy już skrócenie kadencji Krajowej Rady Sądownictwa...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale jeszcze nie uchwaliliśmy kadencji, a pani już mówi, że skracamy tak jak Krajowej Rady Sądownictwa. Przecież to jest paranoja.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Bo pan przytoczył artykuł, który mówi...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale wy mówicie, że my skracamy kadencję?

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Bo chcecie skrócić.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A co skracamy? Jeszcze niczego nie uchwaliliśmy.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Proszę przestać przerywać, tylko dać się wypowiedzieć.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale ja nie mogę słuchać takich nedorzeczności.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Ale musi pan, bo taką funkcję pan przyjął i jeżeli pana obraża logika, to nie wiem, proszę zmienić zawód, tak?

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, przed chwilą mi pan powiedział o poprawce, która skracą kadencję. Ja zamierałam do tego dojść, tylko pan mi przerwał. Właśnie o tym mówię, że macie tendencję do skracania kadencji różnych organów, jak się wam podoba. Tylko zapominacie państwo o jednej podstawowej rzeczy. Sędzia pokoju w sądach województwa opolskiego ma zostać wybrany w wyborach powszechnych i bezpośrednich, a państwo chcecie swoim wyborcom w województwie opolskim skrócić ustawą kadencję. I do tego zamierałam dojść.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To jakieś nedorzeczności, będzie wybrany na pięć lat tak jak wszyscy pozostali.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

W 2024 roku?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Będzie wybrany na pięć, a w 2029 roku będzie wybrany na kolejne pięć, jeżeli zostanie wybrany.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Przecież pan mówił o skróceniu kadencji. Jak pozostałe sądy w 2029 roku zostaną wybrane to ich kadencja skończy się, w którym roku? Proszę sobie dodać pięć lat. A sąd w Opolu będzie miał ile kadencji, jak mu nie skrócimy? Na jak długą kadencję jak ma być powołany w 2024 roku?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No właśnie, ma być wybrany na pięć lat.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Czyli kiedy mu się skończy?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

W 2029 roku.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Nie, bo ma być wybrany... Sądom pokoju w województwie opolskim się skończy...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

I będą nowe wybory w 2029 roku. I w Opolu też będą wybory.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Bo 24 plus 5 to jest 29.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Mnie załamuje ten poziom. Jak to, państwo nie potraficie dodać? 24 plus 5 to jest 29.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

To o jakiej poprawce o skróceniu kadencji pan mówi?

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

No właśnie?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Bo pierwotny projekt mówi o sześciu latach, a teraz ma być pięć. Tak trudno jest to zrozumieć? Ja podejrzewam, że panie, jedna i druga, mają tylko jeden cel, destrukcja w postępowaniu.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Żadna.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Jeżeli opowiadacie takie niedorzeczności, to znaczy, że chcecie zablokować prace Komisji. Ja się na to nie zgadzam. Będę odbierał głos i będziemy głosowali.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Dobrze, wycofując się z tych argumentów, które podniosłam. Chciałam zapytać, po co ministerstwu tak długi okres czasu do sprawdzania funkcjonowania sądów pokoju? O to chciałam zapytać?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak, ale musieliśmy stracić pięć minut.

Podsekretarz stanu w MS Katarzyna Frydrych:

Panie przewodniczący, Wysoka Podkomisjo, szanowni państwo, to jest gigantyczna zmiana, jeśli chodzi o kwestie organizacyjne w wymiarze sprawiedliwości i wszyscy dobrze o tym wiemy. To nie jest tylko kwestia wyboru sędziów pokoju, to jest też kwestia zatrudnienia urzędników, asystentów, przygotowania logistycznie budynków, wyposażenia tych budynków, zaopatrzenia ich w podstawowy sprzęt typu biurka, komputery, wszystkie systemy, które są niezbędne do tego, aby zafunkcjonował wymiar sprawiedliwości, jeśli chodzi o sądy pokoju. W tym celu wymagany jest odpowiedni czas po to, aby organizacyjnie sądy pokoju mogły być do tego przygotowane. Nie wiem, bo pani poseł pytała, czemu tak długi okres?

Posel Barbara Dolniak (KO):

Pani minister, ja pytam po co do oceny potrzebny jest tak długi czas?

Podsekretarz stanu w MS Katarzyna Frydrych:

Pani poseł, do oceny jest potrzebne dwa lata od momentu...

Posel Barbara Dolniak (KO):

Nie, między datą, kiedy państwo mają... Sprawozdanie trzeba przedłożyć do 31 grudnia według stanu na 30 czerwca 2026 roku, a nowe sądy mają być dopiero 1 lipca 2029 roku, więc ten czas między przedłożeniem sprawozdania a powołaniem sądów pokoju w całej Polsce jest dosyć długi. W związku z tym czemu to jest taki długi okres?

Podsekretarz stanu w MS Katarzyna Frydrych:

On jest determinowany tą 5-letnią kadencją sądów pokoju, o której jest mowa w zgłoszonej dzisiaj poprawce. Pierwotnie projekt zakłada 6-letnią kadencję sądów pokoju. W chwili obecnej jest zgłoszona poprawka, bo tę poprawkę mam przed sobą, do ustawy o sądach pokoju, nie do ustawy wprowadzającej ustawę, tylko do sądów pokoju, gdzie określona jest kadencja pięciu lat. Skoro funkcjonowanie sądów pokoju na obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Opolu ma się rozpocząć 1 lipca 2024, kadencja ma trwać pięć lat, więc skończy się z upływem czerwca 2029. Rozpoczyna się potem na terenie całego kraju kadencja sądów pokoju we właściwości wszystkich sądów okręgowych. Nie jestem w stanie inaczej wytłumaczyć tego pani poseł.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to jest proste, 4 plus 5 równa się 9.

Posel Barbara Dolniak (KO):

Ja się zgadzam z tym komentarzem, tylko moje pytanie zmierza w innym kierunku. Czemu nie jest ten okres wydłużony do sprawdzenia funkcjonowania? Uważacie państwo, że czas do 2026 roku będzie wystarczający do sprawdzenia funkcjonowania sądów pokoju od 2024 roku do czerwca 2026 roku?

Podsekretarz stanu w MS Katarzyna Frydrych:

Pani poseł, z tego wynika, że to są dwa lata funkcjonowania sądów pokoju. Jest to okres wystarczający, żeby zgromadzić dane, przeanalizować je i zrobić ewaluację, jeśli chodzi o funkcjonowanie sądów pokoju.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nic nie stoi na przeszkodzie, aby w trakcie trwania tej ustawy można było dokonać innych zmian, na przykład dwa lata wcześniej wprowadzić sądy na obszarze całego kraju. Jeżeli się okaże, że pilotaż się sprawdzi, samorządy będą gotowe na udostępnianie lokali i tak dalej, to nie ma żadnych przeszkód, żeby to potem zmienić. Musimy od czegoś zacząć. Taka jest propozycja, na dzisiaj innej na stole nie ma. Dziękuję. Przystępujemy do głosowania.

Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Panie przewodniczący, ja mam jeszcze jedno pytanie. Z uwagi na to, że rzeczywiście do tych poprawek nie są przedłożone konsekwencje, to jest pewna trudność w oceniu funkcjonowania. Czy mogłabym prosić o wyjaśnienie, jak państwo rozumiecie to, że z dniem 1 lipca 2024 tworzy się sądy pokoju na obszarze właściwości? Czy to oznacza, że do tego momentu mają już być przeprowadzone wybory, czyli ta procedura wyborcza ruszy w odpowiednio wcześniejszym czasie?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak.

Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Czy moment utworzenia sądów pokoju to jest taki czas start dla rozpoczęcia całej procedury, która uzasadnia przeprowadzenie wyborów? Bo rozumiem, że muszą istnieć sądy pokoju, żeby prowadzić nabór na sędziego pokoju. Czy przyjmujecie państwo taką

logikę, że będziecie prowadzili nabór na sędziów pokoju, jeszcze zanim te sądy powstaną? Co to znaczy ten 1 lipca?

Podsekretarz stanu w MS Katarzyna Frydrych:

Panie przewodniczący, Wysoka Podkomisjo, nie jest możliwe, żeby od 1 lipca 2024 roku, przy założeniu, że na danym obszarze mają funkcjonować sądy pokoju, dopiero rozpoczynać kwestię związaną z wyborem tych sędziów. Przecież kognicja sądów będzie określona. Sprawy muszą wpływać do właściwego sądu, jeśli chodzi o rozpoznawanie tych spraw. Zatem 1 lipca 2024 roku sądy pokoju muszą już rozpocząć swoją działalność, co oznacza, że cała procedura związana z wyborem sędziów sądów pokoju musi być zakończona przed tą datą.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Czy mają państwo gdzie tutaj określone te terminy, kiedy w takim wypadku rozpocznie się nabór sędziów do sądów pokoju? W takim wypadku, w którym momencie planują państwo, że musi rozpocząć się procedura wyborcza? O jakim miesiącu 2024 roku, a może 2023 roku mówimy?

Podsekretarz stanu w MS Katarzyna Frydrych:

Panie przewodniczący, Wysoka Podkomisjo, to jest ta kwestia, na którą uwagę zwracała już pani minister z Kancelarii Prezydenta. Również państwo z Biura Legislacyjnego Sejmu zwracali uwagę na kwestie związane z tym, że ta poprawka powoduje konsekwencje, jeśli chodzi o dalsze regulacje w ustawie.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):

Rozumiem, że w tym momencie nikt z państwa nie jest w stanie odpowiedzieć mi na pytanie, kiedy tak naprawdę olbrzymi wysiłek po stronie aparatu administracyjnego, samorządowego i państwowego związany z uruchomieniem procedury naboru na sędziów pokoju ruszy? Czy ktoś jest w stanie mi dzisiaj, głosując teraz tę poprawkę, powiedzieć kiedy tak naprawdę ruszy procedura wyborcza? W którym momencie? Kiedy mówimy o tym, że ta ustawa zacznie być realnie wprowadzana w życie?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze, jeżeli nie możemy na to odpowiedzieć, to zarządzam chwilę przerwy. Zaraz odpowiemy. Dziękuję bardzo, pięć minut przerwy.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Kontynuujemy obrady podkomisji. Rzeczywiście w trakcie dyskusji wyszły problemy związane z poprawkami, z pewnym niedopracowaniem tych poprawek jeżeli chodzi o wejście w życie ustawy, szczególnie w zakresie pilotażu, który jest proponowany. Wobec tego proponuję, żebyśmy przerwali obrady Komisji. Chciałbym, żeby Komisja zadeklarowała takie stanowisko, że będziemy kontynuowali obrady nad tymi projektami z druków nr 1760 i 1761 po uzgodnieniu stanowisk zainteresowanych stron, w szczególności w zakresie przedłożonych poprawek. Jest ich dużo i rzeczywiście z dyskusji wynika, że wymagają one doprecyzowania. Bez tego doprecyzowania nie da się przedłożyć projektu, który spełniałby wymogi legislacyjne. Pani przewodnicząca, proszę bardzo.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Pamiętajcie państwo, jak pan przewodniczący zarzucał mi, że powtarzam pewne rzeczy, a ja uzasadniłam to tym, że pewne rzeczy trzeba powtarzać, żeby wreszcie ktoś się zastanowił? Proszę państwa, ja już zgłaszałam dzisiaj wniosek żebyśmy przerwali to posiedzenie Komisji właśnie dlatego, żeby się przygotować do poprawek. Od godziny 9.00, mamy 12.40. Tyle czasu potrzebował pan przewodniczący, żeby jednak dojść do wniosku, że trzeba to posiedzenie przerwać na inny termin posiedzenia. To jest jedna kwestia.

Druga kwestia. Panie przewodniczący, proszę rozważyć, bo cały czas dyskutujemy tylko o poprawce dotyczącej art. 1. Mówi pan o tym, że jest też poprawka do artykułu dotyczącego kadencji sądów pokoju. Panie przewodniczący, jak nie przegłosujemy tej poprawki łącznie z poprawką z art. 1, to moje słowa o tym, że jeden sąd będzie miał dłuż-

szą kadencję, a pozostałe nie, są w pełni uzasadnione, bo wcale nie oznacza, że poprawkę o skróceniu kadencji przyjmujemy w takim brzmieniu, że skraca się ją do pięciu lat. Te poprawki muszą być głosowane łącznie, a pan, panie przewodniczący, nie zgłosił tej drugiej poprawki do łącznego głosowania, co oznacza, że w takiej wersji, gdyby poprawka przeszła, z samego założenia powoduje to, że mamy nierówność czasową.

Oczywiście ja dalej podtrzymuję swój wniosek o to, żeby zakończyć dzisiejsze posiedzenie podkomisji, bo jak widać poza nieobecnością pani minister z Kancelarii Prezydenta, która miała umówione spotkanie, przerywamy to posiedzenie co chwilę, a przedstawiciele Prawa i Sprawiedliwości, Solidarnej Polski i Kukiz15 znikają w kularach, by przedyskutować kolejny temat. Proszę państwa, to ma być ustalone już wcześniej, bo my zadajemy konkretne pytania, na które powinna być państwu znana odpowiedź.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani przewodnicząca, my jeszcze nie przeszliśmy do żadnego głosowania. Ja nawet nie miałem jeszcze możliwości zgłoszenia wspólnego głosowania. Pewnie gdyby przyszło do głosowania, to takie wspólne głosowanie byłoby niewątpliwe. Jestem przekonany, że przede wszystkim Biuro Legislacyjne złożyłoby taki wniosek.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Ale nie pan.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie pierwszy raz konieczne są łączne głosowania, żeby była spójność między zgłaszanymi poprawkami.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, ale nie pan, w związku z tym zarzut wobec mnie był nieuzasadniony.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Jeszcze nie zdążyłem złożyć wniosku. Nie było takiego wniosku, że głosujemy i wyświetlamy wyniki. Myślę, że wrócimy do tego. Tak jak powiedziałem, stanowisko podkomisji jest takie, że kontynuujemy. Czy jest jakiś sprzeciw wobec takiego stanowiska?

Poseł Barbara Dolniak (KO):

A do kiedy robimy tę przerwę?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja będę to uzgadniał ze stronami, kiedy te uzgodnienia zostaną dokonane. Jak państwo widzą, z deklaracji nie możemy powiedzieć, że zrobimy to za godzinę, za dwie, za pięć czy za dziesięć. Jednak wszyscy chcą mieć taki w miarę elastyczny termin. Jeżeli będzie trzeba, to niezwłocznie zwołamy taką podkomisję. Pani marszałek może taką podkomisję zwołać w każdym momencie.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

A jak proponowałam odroczenie do 10 stycznia, to pan głosował przeciw.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak, bo 10 stycznia to jest absolutnie za długi termin. Myślę, że jesteśmy na takim etapie, że w dużo krótszym terminie możemy poczynić te uzgodnienia. Tak jak powiedziałem, stanowisko podkomisji jest takie, że deklarujemy wolę kontynuowania prac. Strony to uzgodnią. Jestem do dyspozycji, żeby pośredniczyć w tych uzgodnieniach. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, przyjmujemy, że takie jest stanowisko. Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.